

CẨM NANG HÀNH CHÁNH ĐẠO

Phẩm cấp Lễ Sanh hành quyền Đâu Tộc Đạo.

錦囊行政道

Giáo Sư Ngọc Mỹ Thanh

Ngày 26-2-1960, Giáo Sư Ngọc Mỹ Thanh, Q. Thượng Thống Lại Viện CTĐ gọi cho quý vị Lễ Sanh Tân Đâu Tộc Đạo, bức Cẩm nang Hành Chánh Đạo, xin chép ra sau đây:

- [Lời khuyên nhủ](#)
- [Tại Tòa Thánh](#)
- [Khi đến Châu Đạo](#)
- [Khi đến Tộc Đạo](#)
- [Giao lãnh trách nhiệm](#)
- [Viếng Chánh quyền địa phương](#)
- [Thăm viếng mặt đời xong thì thăm viếng mặt đạo](#)
- [Về cách nhóm Đạo hàng tháng](#)
- [Về cách gọi giấy tờ về Hội Thánh](#)
- [Về cách chứng giấy tờ của Bàn Tri Sự](#)
- [Về Tài chánh](#)
- [Về Lễ cúng](#)
- [Về sự vắng mặt nơi văn phòng](#)
- [Về tật bệnh của người đạo cũng như người đời](#)
- [Về tang sự người đạo](#)
- [Về tang sự của người đời](#)
- [Về sự hoạn nạn của người đạo cũng như người đời](#)
- [Về hôn nhân của người đạo](#)
- [Về cách mặc lễ phục và đạo phục](#)
- [Về cách lễ bái người cao niên hơn mình khi qui vị](#)
- [Về cử chỉ tiếp Huấn linh, Đạo linh](#)
- [Về sự nhu cầu mức sống của Đâu Tộc Đạo](#)
- [Về cách hòa giải nhơn tâm](#)
- [Bôn phân của Đâu Tộc Đạo](#)
- [TỔNG KẾT](#)

LỜI KHUYÊN NHỮNG CHƯ VỊ LỄ SANH TÂN ĐÀU TỘC ĐẠO

Kính chư Hiền hữu Lễ Sanh thân mến,

Từ trước các em hành đạo tại Tòa Thánh với Thiên chức Lễ Sanh. Hôm nay, các em đặc biệt đi hành đạo tha phương, lãnh thêm trách nhiệm mới là Đầu Tộc Đạo, do Huấn lệnh của Hội Thánh CTĐ định phận. Hội Thánh thọ mạng lệnh Đức Chí Tôn và Đức Lý Giáo Tông có trách nhiệm nhắc nhở các em vững bước trên đường lập vị, tức là làm trọn lời hứa của các em với Hội Thánh trong buổi đầu tiên.

Anh xin nhắc lại, hỏi các em còn ở địa vị Chức việc, các em lập hồ sơ cầu phong Lễ Sanh, có ký tên "*Hiển thân trọn đời hành đạo*" thì trong thâm tâm các em lúc ấy mỗi người đều muốn làm sao cho công quả đủ đầy, để khi xác thân lìa bỏ cõi trần, linh hồn được đắc thăng phẩm vị. Chắc mỗi em đều ước mong như thế. Biết bao khổ hạnh vì đạo, cực trí lao tâm, các em vẫn miệt mài với phận sự. Nhưng Hội Thánh nhận thấy mấy em đã gặp đạo rồi, cần phải tạo đức. Muốn tạo đức, phải lập công quả, vì đức phải do công tạo dựng. Ngày nào các em đạo đức đủ đầy mới mong được ngôi Thiên định vị.

Hội Thánh vì thương nên hôm nay phú thác thêm trách nhiệm cho các em và ủy nhiệm anh căn dặn thêm về bước đường hành đạo. Anh thấy bốn phận các em đến địa phương cần thi hành những việc:

- 1- Phụng sự nhơn sanh.
- 2- Gây tình thiện cảm.
- 3- Thương yêu hòa ái.

Cái khó buổi đầu tiên là các em cất bước ra đi đến nơi xứ lạ quê người, chỉ có hai bàn tay không với một Tờ Huấn lệnh. Nhưng các em chớ thấy như thế mà vội ngã lòng. Các em nên đặt hết đức tin rằng ngoài Tờ Huấn lệnh của Hội Thánh tuyên bố, Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu, các Đấng thiêng liêng còn ban cho mỗi em một vật báu vô hình để khi đến địa phương, các em sử dụng hành đạo. Vật báu ấy là tấm gương đạo đức tại trong tâm các em đã có sẵn, chờ khi các em đi hành đạo, các Đấng sẽ khai mở Huệ tâm Kiến tánh cho các em thành công đắc quả đó.

Anh xin nhắc lại lời Thánh giáo của Bát Nương DTC:

*"Lời đã dặn có Trời nói gót,
Lập ngôi Thiên rưới giọt từ bi."*

thì thấy rõ rằng, người hành đạo cần phải có đức, mà cái đức ấy phải tự tay mỗi em tạo nó mới có, nếu không tạo làm gì có được. Muốn tạo đức, phải làm sao? là phải tùng lệnh Hội Thánh đi hành đạo địa phương, đem tấm thân Chức sắc đến gần với nhơn sanh để dung

hòa và thân cận dịu dặt, chỉ dẫn người tín đồ hành đạo cho đúng y qui củ chuẩn thẳng của Hội Thánh định, tôn thờ và giữ trọn Tân Pháp Đạo. Nếu thiếu người của Hội Thánh nhắc nhở, e ngại cho nhờn sanh lạc bước lỗi lầm, như thế mới có vấn đề thuyên bỏ Đầu Tộc Đạo.

Các em nay lãnh lệnh ra đi là bồi công tại cõi hữu hình; còn lập đức nơi thiêng liêng vị, các em hành đạo tại Tòa Thánh là có sẵn đạo rồi, nay đi lấy công lập đức nơi địa phương, chừng đến buổi mai hậu, đạo đức đủ đầy, lo chi phẩm vị thiêng liêng mấy em không kết quả. Ngày gần đây, các em cất bước lên đường, anh có đôi lời khuyên nhủ các em, từ khi thọ lệnh đến lúc ra đi, nên nhớ thi hành các khoản sau đây:

Tại Tòa Thánh: Khi tiếp nhận được Huấn lệnh, nhận lãnh tờ Thông Hành Đạo với hành lý xong, quý vị Tân Đầu Tộc Đạo nên ghi nhớ những việc hành đạo trước buổi ra đi:

1. Mặc Thiên phục vào Tòa Thánh kính lễ Đức Chí Tôn và các Đấng. [Thiên phục là áo rộng có màu và mào Lễ Sanh]
2. Mặc Tiểu phục vào Báo Ân Từ kính lễ Đức Phật Mẫu và Cửu Huyền Thất Tổ.
3. Mặc Tiểu phục đến Hộ Pháp Đường kính lễ Đức Hộ Pháp (cầu nguyện ban ơn lành cho đi hành đạo).
4. Mặc Tiểu phục chào Ngài Đầu Sư để thọ lời phủ dụ.
5. Mặc Tiểu phục chào Thái, Thượng, Ngọc Chánh Phối Sư để nghe lời giáo hóa.
6. Mặc Tiểu phục chào Thượng Thống Lại Viện để nghe những điều căn dặn thêm và nhận lãnh công văn thơ tín.
7. Mặc Tiểu phục chào Thượng Thống và Chức sắc từng sự chung một Viện với mình trước ngày thuyên bỏ, để lời từ giã lên đường hành đạo. [Tiểu phục là áo dài chạt trắng, đội khăn đóng đen]

Khi đến Châu Đạo: Khi đến Châu Đạo, mặc Tiểu phục chào Khâm Châu Đạo (KCD), trình Huấn lệnh thuyên bỏ và tờ Thông Hành Đạo cho KCD chứng kiến và nhờ KCD tiến dẫn đến Tộc Đạo, hoặc KCD viết thơ giới thiệu vị Tân Đầu Tộc Đạo, để ông Cựu Đầu Tộc Đạo và toàn đạo địa phương nhận định giao lãnh trách nhiệm.

Khi đến Tộc Đạo: Nơi địa phương, Bàn Trị Sự (BTS) và toàn đạo nam nữ nghe tin Tân Đầu Tộc Đạo mới bỏ đến đều lo tiếp rước. Nếu nghi lễ có lập bàn hương án và nhạc long trọng đông người thì bốn phận Đầu Tộc Đạo (ĐTĐ) thi hành như sau:

Mặc Thiên phục, quần trắng, giày bố trắng, luôn luôn giữ gương mặt vui tươi, tờ Huấn lệnh xếp lại để sẵn vào một bao thơ để trên cái đĩa, hoặc hộp giấy tinh khiết, chính tay vị Tân ĐTĐ bung đến để trên bàn hương án, xá 3 xá, rồi bước tránh đứng hầu một bên, một

vị Chánh Trị Sự cao niên thay mặt toàn đạo lay bàn hương án để tỏ lòng tiếp rước Huấn lệnh của Hội Thánh gửi tới. Chức việc lay rồi, Tân ĐTD dạy trở ra ngoài nói:

"Thưa chư Chức sắc, Chức việc, chư hiền huynh hiền tỷ, hiền hữu, hiền muội, các em đồng nhi nam nữ Hành Chánh và Phước Thiện, . . . Hôm nay, toàn Tộc Đạo vì thành kính Hội Thánh nên tiếp rước Huấn lệnh với rước tôi thật long trọng. Tôi vâng lệnh Hội Thánh chuyển lời ban ơn toàn Tộc Đạo này được thêm sự thắm nhuần đạo đức, phấn khởi tinh thần, đưa đến nhiều cuộc an vui, chung hưởng phước lành của Đức Chí Tôn chan rưới. Riêng tôi, nhơn danh Tân Đầu Tộc Đạo, xin kính lời chào mừng toàn Tộc Đạo và cảm ơn chung quý hiền huynh hiền tỷ đã đem sự vui vẻ, tỏ tình thân mến, dành tặng cho tôi trong buổi đầu tiên. Vậy, xin mời chư hiền huynh hiền tỷ đồng cùng tôi vào bữa tiệc kính lễ Đức Chí Tôn và nghe đọc Huấn lệnh."

Tân ĐTD nhớ cởi giày để ngoài thêm, chọn một vị Chánh Trị Sự cao niên tại địa phương, thay mặt toàn đạo, bung hộp đựng Huấn lệnh, đi sau lưng Tân ĐTD, chư đạo nam nữ đồng theo vào bữa tiệc, để Huấn lệnh trên Thiên bàn, cả thấy đồng kính lễ Đức Chí Tôn.

Lay rồi, Khâm Châu Đạo (KCD) tuyên đọc Huấn lệnh Hội Thánh thuyên bố cho toàn đạo nghe và có lời khen ngợi việc tiếp rước này được tôn nghiêm long trọng và cũng không quên khuyên nhủ việc tu hiền cho chư thiện tín nghe, và khuyên nên tận tâm giúp cho Tân ĐTD. Kế Tân ĐTD nói:

"Thưa chư hiền huynh hiền tỷ, Lễ tiếp rước Huấn lệnh và Tân Đầu Tộc Đạo được tốt đẹp, tôi rất cảm tình toàn đạo trong buổi sơ giao này. Xin kính mời chư hiền huynh hiền tỷ trở vào hậu đường để cùng nhau luận đàm đạo đức."

Khi trở vào hậu đường, Tân ĐTD hỏi thăm ông Chánh Trị Sự sở tại, có Đền thờ Phật Mẫu chưa, như có thì Tân ĐTD phải nói:

"Thưa chư hiền huynh hiền tỷ, xin mời chư vị vui lòng ngồi uống nước chờ đôi phút, vì tôi phải đi kính lễ Đức Phật Mẫu."

Rồi trở lại văn phòng Bàn Trị Sự, có đọc diễn văn chào mừng, Tân Đầu Tộc Đạo phải lắng lắng ngồi nghe, để ý chăm chú từ lời nói của mỗi vị, chót hết, Tân Đầu Tộc Đạo phải đáp từ, nếu có viết sẵn bài đáp từ cũng tốt, bằng không nói ứng khẩu trôi chảy càng hay:

"Đại ý vâng lệnh Hội Thánh thuyên bố đến Tộc Đạo này để góp trí chung tâm, cộng ưu hòa ái với chư hiền huynh hiền tỷ hiệp một lòng cùng nhau kính thờ Đức Chí Tôn, tuân y Chơn truyền Luật pháp của Hội Thánh Tòa Thánh Tây Ninh, sau nữa giao tình thân ái, kết nghĩa thương yêu trong cửa đạo lẫn ngoài đời, đặng tương thân hòa ái hầu chung hưởng mùi đạo đức an vui. Sở vọng tôi mong ước toàn đạo thương tôi là người ít đức thiếu tài nhưng nhờ lập công quả nhiều năm nên On Trên ban thưởng cho chức phẩm đạo. Nay vâng mạng lệnh đi hành đạo tha phương, phải trông nhờ Bàn Trị Sự và chư hiền huynh hiền tỷ góp công giúp ý kiến giùm tôi, cũng như từ trước đã cộng sự chung với ông Cựu Đầu Tộc Đạo vậy, để đồng tâm hiệp trí giúp nền đạo nơi này tiến hành thêm trên đường phổ độ."

Tùy trường hợp, do hoàn cảnh nhận định để phát biểu ý kiến đáp từ trong buổi lễ tiếp rước đầu tiên này, song Tân ĐTD nói hay đọc diễn văn không ngoài 5 phút (nói nhiều không hay), xong rồi dự tiệc trà thân mật hoặc đãi bữa cơm. Tân ĐTD nên cẩn thận về việc người đạo địa phương đãi mình trong buổi tiếp tân và trở về sau.

Các nơi, có một phần ít, sự chay lạt chưa kỹ, còn dùng tôm cua, khô mực, tôm khô, hột vịt hoặc uống rượu, vv... Đầu Tộc nên dùng toàn chay tinh khiết, tránh các món trên đây.

Cần nhứt, sự ăn mặc phải tự mình nghiêm khắc lấy mình, nên nhớ câu: "Ăn không cầu no, mặc không cầu đẹp, không tìm cao lương mỹ vị để ăn, không kiếm hàng lụa tốt đẹp để mặc." Bữa cơm thanh đạm, vài bô tinh khiết là đủ, phô bày cử chỉ noi gương đạo đức để toàn đạo địa phương nhận định.

Giao lãnh trách nhiệm:

Sau lễ tiếp rước xong rồi, hỏi ý kiến Cựu ĐTD định ngày nào lập Vi bằng giao lãnh, mời KCĐ chủ tọa và mời Bàn Trị Sự toàn Tộc Đạo, Ban Tứ Vụ sở tại chứng kiến.

Khi giao lãnh, chú ý về sổ tài chánh cho kỹ lưỡng, hỏi ý kiến Bàn Trị Sự và Ban Tứ Vụ về khoản tài chánh đó có ai kêu nài điều chi không, có kêu nài thì Cựu ĐTD phải giải quyết cho xong sẽ giao lãnh, bằng chẳng kêu nài, thì ký tên nhận lãnh kể từ ngày ấy về sau. Còn từ đó về trước, ông Cựu ĐTD chịu trách nhiệm. Vi bằng lập 4 bản y nhau: 1 Tân, 1 Cựu, 1 Khâm Châu, 1 gởi Hội Thánh.

Viếng Chánh quyền địa phương:

Giao lãnh xong rồi, cậy ông Cựu ĐTD tiến dẫn đến viếng thăm Quận Trưởng, Trưởng Chi Cảnh sát, Trưởng Chi Y tế, Trưởng Chi Bảo an, Chánh Tổng, Hội Đồng Xã, vv... Tóm lại là viếng thăm tất cả Chánh quyền sở tại để tỏ lòng thân thiện ngoại giao về sự đời đạo tương đắc. Khi viếng Quận Trưởng và Trưởng Chi Cảnh sát, nên trình Thông Hành Đạo của Hội Thánh cấp phát, mời Quận Trưởng, Trưởng Chi, Hội Đồng Xã kiến thị (ký tên đóng dấu) để mai hậu đi hành đạo nơi thôn quê hẻo lánh, xuất trình giấy hữu quyền đủ phần tín nhiệm với công chức quốc gia khi thừa hành phận sự.

Thăm viếng mặt đời xong thì thăm viếng mặt đạo:

Viếng các Chức sắc Hàm phong, hưu trí (nam và nữ), viếng Chức sắc Phước Thiện, viếng các Bàn Trị Sự, thăm quý bô lão, viếng các bà sương phụ cao niên, nếu có thể được, viếng các gia đình người đạo, bằng không đủ thời giờ thì chế bót.

Thăm viếng các hương đạo xong, tiếp tục hành đạo đúng 1 tháng, gởi phúc trình về Khâm Châu Đạo kể rõ các khoản sau đây: (Phúc trình này làm 3 bản, chia ra: 1 bản gởi KCĐ, 1 bản nhờ Khâm Châu chuyển về Hội Thánh, và một bản để hồ sơ Tộc Đạo.

1. Trong Tộc Đạo có bao nhiêu hương đạo?

2. Bàn Trị Sự tiếp đón Đầu Tộc Đạo niềm nở không?
3. Toàn đạo tiếp đón đông đảo vui vẻ không?
4. Tinh thần người đạo địa phương thế nào? Có kết chặt trung thành từng Hội Thánh Tây Ninh hay xu hướng nơi nào không?
5. Sự thù tạc vãng lai về tang sự, hôn nhân, có từng y Tân Luật không?
6. Về hoạn nạn tật bệnh, giúp khó trợ nghèo, chư Đạo hữu có siết chặt tình đoàn kết giúp đỡ nhau không?
7. Trong Tộc Đạo có mấy Thánh Thất? Thánh Thất nào cột cây vách ván, nền đất lợp lá, nền đúc vách gạch lợp ngói, ... kể tên rõ ra từng chi tiết của mỗi Thánh Thất. Đất để cất Thánh Thất do ai hiến hay Đạo mua, số sào mẫu?
8. Thống kê Chức việc mỗi cấp tổng cộng có bao nhiêu vị, Ban Nhạc Lễ, Đồng nhi, số Nam, phụ, lão, ấu nam nữ?
9. Ban Nhạc, Lễ sĩ, Giáo nhi, Đồng nhi, hành sự được điều hòa, trang nghiêm trong đàn cúng như ở Tòa Thánh không?
10. Mức sống của tín đồ thế nào? có những nghề gì?
11. Nguyên vọng của toàn đạo địa phương là điều gì?
12. Nguyên vọng của Đầu Tộc Đạo muốn điều gì giúp hay cho Đạo?

Về cách nhóm Đạo hàng tháng:

1. Mỗi tháng nhóm lệ Bàn Trị Sự (BTS) một kỳ, Đầu Tộc Đạo chủ tọa, lập chương trình đề nghị những việc phân ích chung cho Đạo, để mời BTS hiệp trí chung tâm giải quyết. BTS có quyền phát biểu ý kiến trong phạm vi đạo đức, ý kiến nào được đa số dự hội chấp thuận đăng đem vào Vi bằng đệ trình lên Khâm Châu Đạo phê chuẩn. Khi được phê chuẩn rồi, trả lại mới được ban hành và thi hành.
2. Kiểm điểm công việc hành đạo trong tháng: Đạo lệnh, Huấn lệnh, Huấn thị, Châu tri, Thơ tín của Hội Thánh và KCĐ gửi tới, ĐTD kiểm điểm trong tháng BTS thi hành mọi việc kết quả ra sao.
3. Thâu nhận Nguyệt đề và phúc trình của Hương đạo: Bàn Trị Sự mỗi tháng gửi Nguyệt đề đến Đầu Tộc Đạo kể rõ việc hành đạo trong tháng của Hương đạo. Việc nào đại sự thì gửi phúc trình riêng, việc thường thì ghi vào Nguyệt đề.

Sau ngày nhóm lậ của BTS, ĐTD góp đại ý Nguyệt để các Hương đạo để làm Nguyệt để của Tộc đạo, kể rõ tình hình hành đạo trong tháng của Tộc đạo thế nào để gọi lên KCĐ. Việc đại sự thì làm phúc trình riêng kể rành chi tiết (có mẫu Nguyệt để in sẵn).

4. Cách thức viết phúc trình: Nên viết mỗi vấn đề một tờ phúc, không nên viết nhiều vấn đề vào một tờ là để giúp thượng quyền dễ phê định và tiện việc xếp đặt hồ sơ. Nên viết thức kết đại ý, không nên kể dài dòng, tóm tắt nhưng đầy đủ chi tiết càng hay.

Về cách gửi giấy tờ về Hội Thánh:

ĐTD gửi tờ phúc trình chi tiết về Hội Thánh phải nhờ KCĐ vi chứng và chuyển dâng Hội Thánh, không được tự mình gửi ngay về CTĐ, như thế là vượt bực, có 3 điều sơ sót:

- Thiếu Khâm Châu Đạo vi chứng rằng giấy tờ ấy quả thật của Đầu Tộc Đạo.
- Công việc ấy không thông qua Khâm Châu Đạo để tường trình ý kiến cho Hội Thánh rõ.
- Khó phân biệt giấy tờ của kẻ ngoại cuộc, giả mạo con dấu và chữ ký tên.

Để ý: Phúc trình hoặc giấy tờ chi gửi về Hội Thánh phải có Khâm Châu Đạo vi chứng, nếu thiếu Văn phòng Lại Viện không nhìn nhận.

Về cách chứng giấy tờ của Bàn Trị Sự:

Bàn Trị Sự (BTS) đệ tờ đến giùm Đạo hữu có xin điều gì thì Đầu Tộc Đạo (ĐTD) nên suy nghĩ cẩn thận, xét kỹ coi lời đương sự yêu cầu có giúp hay cho người mà tổn thương danh thể Đạo không? Sẽ nhận định, như không tổn thương danh thể Đạo thì phê cho, rồi trả lại cho đương sự thì hành, bằng vô thẩm quyền thì chờ nhóm BTS giải quyết. Đó là vấn đề địa phương. Còn việc nào cần yếu thì dâng lên cho KCĐ xét định.

Nên để ý tờ giấy gửi đến KCĐ, ĐTD phải **chứng kiến** và cho ý định cắt nghĩa hoàn cảnh đương sự yêu cầu đáng cho hay không, rồi đề ngày tháng năm, ký tên đóng dấu. Chẳng nên chứng suông, không ý kiến gì, KCĐ khó bề nhận định công việc của đương sự.

Về chứng, có ba ý nghĩa sau đây:

1.) Trường hợp thứ nhất: Đương sự là Đạo hữu đưa giấy tờ đến.

a). BTS **chứng thật** là thấy và biết rõ việc đó đúng y lời của đương sự trạng tỏ trong giấy tờ. BTS chứng thật và cho ý kiến rồi gọi lên ĐTD.

b). ĐTD **chứng kiến** là thấy và nghe rõ hoàn cảnh ấy nên nhận định chữ ký tên và con dấu của BTS chứng trước là thật. ĐTD chứng kiến phải cho ý định rành rẽ rồi gọi lên KCĐ.

c). KCD **vi chứng** là biết rõ chữ ký tên, con dấu của BTS và ĐTD, phải xét kỹ chứng thật và chứng kiến có hợp pháp không, rồi đệ trình về Hội Thánh nhìn nhận vấn đề ấy là thật. Chữ "thật" là biết rõ tờ giấy và công việc yêu cầu này của Chức việc, Chức sắc trong Hội Thánh chớ không phải do người ngoại cuộc.

2.) Trường hợp thứ hai: Nếu đương sự là BTS gởi tới ĐTD, ĐTD phải **chứng thật**, rồi gởi lên KCD. KCD **chứng kiến**, xong rồi gởi về Lại Viện CTĐ.

3.) Trường hợp thứ ba: Nếu đương sự là ĐTD gởi đến KCD thì KCD **chứng thật** rồi gởi về Lại Viện CTĐ.

Nên nhớ: - Cấp thứ nhất: CHỨNG THẬT.
- Cấp thứ nhì: CHỨNG KIẾN.
- Cấp thứ ba: VI CHỨNG.

Về ý nghĩa: Phê kiến và Phê chuẩn:

- **Phê kiến:** có nghĩa khi trả xuống ban hành, có khi còn phải dâng lên tới cao thượng lịnh.
- **Phê chuẩn:** tờ giấy ấy dâng lên tốt phẩm rồi, được phê chuẩn, trả xuống ban hành.

KẾT LUẬN: Ba sự chứng và hai sự phê, ĐTD tùy hoàn cảnh, tùy phương nhận định để sử dụng.

Về Tài chánh:

Nơi địa phương các Thánh Thất, BTS có cử Ban Tứ Vụ để chung lo công việc tại Thánh Thất. Phận sự Hộ Vụ giữ tài chánh địa phương, như tiền hành hương sở tại, để quý tế, tu bổ Thánh Thất, châu cấp văn phòng, vv...

ĐTD không nên giữ tài chánh địa phương, chỉ có quyền quan sát và chứng kiến sổ thu xuất, chứng thật Thông qui tiền hành hương để giao Hộ Vụ thu nhận. Trừ ra tiền hành hương gởi Tòa Thánh do người đạo địa phương hỷ cúng, BTS lập Thông qui rành rẽ đem đến gởi ĐTD chuyển giao về Tòa Thánh thì ĐTD phải nhận lãnh gìn giữ châu báu, chớ đăng lại KCD, nếu sơ thất, ĐTD phải chịu trách nhiệm.

Về Lễ cúng:

Ngoài hai kỳ lễ sóc vọng và ngày Lễ vía, ĐTD phải cúng một ngày đêm ít nhất 2 thời, thời Tý hoặc thời nào tùy ý và do hoàn cảnh. Ban đêm khi rảnh rang công việc văn phòng, nên tụng một thời DLCK để cầu nguyện cho đời hưởng thanh bình, nhơn loại cộng lạc an ninh, Đạo được đức tin đầy đủ.

Về sự vắng mặt nơi văn phòng:

Khi về Tòa Thánh châu lễ, hoặc nạp công văn Hành Chánh Đạo, phải xin phép KCD. Khi được phép rồi, viết Tờ Ủy nhiệm một Chánh Trị Sự xử lý thường vụ văn phòng ĐTD trong thời hạn nhất định. Khi đi viếng các Hương đạo, phải có Chức việc gác thường trực tại văn phòng, không nên bỏ vắng (trách nhiệm này cho tạm giải quyết những việc thường thức, còn việc trọng đại thì chờ ĐTD, nếu cần thiết đệ lên KCD).

Chọn cử Thơ ký giúp việc văn thư cho văn phòng ĐTD, để BTS chọn lựa và công cử. ĐTD chủ tọa và chứng thật trong tờ cử, đệ trình KCD phê chuẩn.

Tóm lại, ĐTD không được vắng mặt vô cớ.

Về tật bệnh của người đạo cũng như người đời:

Hễ mang xác thịt thân phàm, không ai tránh khỏi con đường tứ khổ (sanh, lão, bệnh, tử), càng nặng nề trách nhiệm hơn hết là vị Chức sắc của ĐĐTKPĐ Tòa Thánh Tây Ninh, lãnh mạng lệnh Đức Chí Tôn và Hội Thánh đi hành đạo tha phương, tức là kẻ vai gánh vác, chia sẻ nỗi đau khổ sầu than của nhơn loại (nói chung) và của người tín đồ Cao Đài (nói riêng) nên bổn phận ĐTD khi hay tin người có bệnh, phải đến tận tư gia thăm viếng, an ủi, khuyên giải tâm trí đau buồn của người bệnh, lo tâm thầy chỉ thuốc để thân nhân điều trị cho bệnh nhân. Nếu bệnh nhân đơn cô nghèo khó, phải sắp đặt người đồng đạo ở gần để luân phiên nuôi dưỡng, thang thuốc cho đến khi lành mạnh, nên góp công và của để giúp đỡ hoàn cảnh trên đây (dầu đạo hay đời cũng đồng chung như một).

Về tang sự người đạo:

Khi đăng tin có người đạo qui vị, dầu một em bé sơ sinh, cũng phải tìm cách nào làm cho linh hồn ấy được hưởng đủ lễ cầu hồn và cầu siêu, cùng đưa đến phần mộ, đúng như nghi thức của ĐĐTKPĐ, Hội Thánh đã dạy trong Tân Kinh.

Nếu hay tin mà ngó lơ không lo cầu hồn và cầu siêu cho người chết thì ĐTD còn khuyết điểm về phương tận độ.

Về tang sự của người đời:

Khi nghe tin người đời qui vị, chẳng hạn như quan viên, công chức hương đảng, quý cụ bô lão, quý bà góa phụ kiên trinh thủ tiết, quý anh chị cô đơn nghèo khó, vv... ĐTD phải đến điếu tang, chia buồn, cảnh nghèo khó phải tùy phương trợ giúp. Nếu tang gia chịu tùng luật đạo, nhập môn lập thế, an vị Thánh tượng thì được phép cầu hồn và cầu siêu Bạt tiến, chung lo đưa xác đến phần mộ, để tỏ tình liên lạc, gây nghĩa tương thân, làm cho người đời hòa ái với người đạo. Có hòa ái mới đi lần đến sự thương yêu, có thương yêu mới có thiện cảm kính mến nhau, mới mong độ rỗi người đời đem vào cửa đạo.

Về sự hoạn nạn của người đạo cũng như người đời:

Khi nghe tin người lâm hoạn nạn, phải đến nhà khổ chủ vấn an và khuyên giải, rồi hiệp ý kiến với BTS chung lo giải cứu người qua hồi hoạn nạn, tùy hoàn cảnh lo liệu. Khi gặp

người đời cũng như người đạo, chẳng hạn như góa phụ, cô nhi, cơ hàn đói khổ, tha hương lữ thứ, yếu tha già thái, tật bệnh đơn cô, . . . thì ĐTD phải hiệp với toàn đạo địa phương, tùy mưu lược mà trợ giúp người thọ khổ.

Về hôn nhân của người đạo:

ĐTD hiệp với BTS chung lo chia vui cùng gia đình hôn chủ. Khi hành lễ cầu nguyện nơi Thánh Thất hoặc tư gia, nên giải rõ bổn phận làm con, bổn phận làm chồng, bổn phận làm vợ cho cô dâu chú rể nghe. Trai thì phải Tam cương Ngũ thường, gái thì Tam tòng Tứ đức, y như nền nếp luân của Đức Thánh Nho giáo đã dạy từ xưa và nên cất nghĩa những điển tích tiết phụ, nghĩa phu cho dâu rể biết rõ, như tích: "Dưới trăng bóng ngọc còn nguyện, Ôm bình bao tóc sang hèn cũng cam." (Kinh Hôn phối) và gương tốt của Tống Hoảng.

Để ý: ĐTD không đăng làm phép Hôn phối như tại Tòa Thánh, chỉ được cầu nguyện cho hai họ thành hôn là đủ. Tang và Hôn, hoặc các lễ cúng khác, cần khuyên người đạo tụng y Tân Luật và giữ toàn trai giới, cấm sát sanh.

Về cách mặc lễ phục và đạo phục:

Chầu lễ Đức Chí Tôn, mặc Thiên phục. Chầu lễ Đức Phật Mẫu, mặc áo dài trắng, khăn đóng đen. Kính lễ chùa, đình, lăng, miếu, mặc trường y 9 nút, khăn đóng đen.

Tang lễ và Hôn lễ, mặc trường y 9 nút, khăn đóng đen.

Dự lễ mặt đời, cần phải ăn mặc cho trang hoàng, trường y, quần, giày, vớ, khăn, cho sạch sẽ ngay ngắn để giữ thể thống người đại diện của đạo một địa phương.

Về cách lễ bái người cao niên hơn mình khi qui vị:

Chẳng luận phẩm tước đạo đời, chỉ kính người lớn tuổi hơn, không phân nam nữ, mặc trường y 9 nút, khăn đóng đen, bái lễ trước linh cữu hoặc linh vị.

Đến nhà người đạo, phải mặc áo dài trắng. Ở trong văn phòng một mình, không nên mặc quần cụt, áo thun lá, vận chân.

Để ý: Không nên mặc quần áo đen, dầu đi hành đạo hay ở trong văn phòng cũng vậy. Nên dùng giày bố trắng để tỏ ý tiết kiệm.

Về cử chỉ tiếp Huấn lệnh, Đạo lệnh:

Khi tiếp nhận Đạo lệnh, Huấn lệnh, Huấn thị, Thông tri của Hội Thánh hoặc KCD gọi tới, phải nhận lãnh đủ hai tay, đứng trong một cái đĩa hoặc hộp giấy tinh khiết, đem để trên bàn tại Thiên phong đường, rồi lấy áo dài trắng khăn đen mặc vào, đến trước bàn xá Đạo lệnh, Huấn lệnh, Huấn thị, Thông tri, xá 3 xá rồi mở ra đọc để tỏ lòng kính trọng Hội Thánh và KCD, không nên mặc áo cụt mở ra đọc liền, như thế ắt thiếu lễ kính trọng, dầu

ở trong văn phòng một mình cũng phải mặc áo dài trắng khi đọc Thánh lệnh, Đạo lệnh, vv...

Về sự nhu cầu mức sống của Đầu Tộc Đạo:

ĐTD không đặt đòi hỏi địa phương cung cấp cho mình nhiều hơn món xài phí hằng ngày, nên giữ mức sống vật chất thế nào cho ngang tìn đồ, hoặc khổ hạnh hơn, còn tinh thần đạo đức của mình lúc nào cũng sáng tỏ, vững chắc hơn tìn đồ. Nếu mức sống của ĐTD sang trọng sung sướng hơn người thì tìn đồ sẽ so sánh, rồi tủi thân buồn phận. Tình cảnh ấy, tìn đồ sẽ lần lần xa lánh ĐTD, như thế khó mong gây thiện cảm để điều độ người đi cùng bước đạo.

Về cách hòa giải nhơn tâm:

Khi nghe anh Mít chỉ trích hờn giận anh Xoài, ĐTD chớ vội tin liền, phải dè dặt lắng nghe tư cách ông Xoài thế nào, sẽ nhận định coi ai phải ai quấy. Nên nhớ: người phải cũng có ân cái quấy, còn người quấy cũng ắt có cái phải bên trong, chỉ khác nhau phải nhiều quấy ít hoặc phải ít quấy nhiều, có khi hiểu lầm một câu nói chơi mà sanh ra thù hiềm, nghi kỵ, hờn giận lẫn nhau. Hoặc trong cơn cãi vã lẫn nhau, hai người đấu khẩu tranh lấy lẽ phải về mình, khiến nên sanh chuyện cá nhân ganh ghét.

Đồng lửa đang cháy, muốn tắt phải nhờ nước tưới vào. ĐTD là giọt nước lành dương để tưới vào đồng lửa thất tình của nhơn sanh đang cháy. ĐTD tìm cách cho hai bên hiệp mặt, rồi đứng trung gian hoà giải, khuyên hai người nên ắt nhẫn nhịn nhục, dung hòa tha thứ cho nhau để chung lo việc đạo. Như thế mới mong cảm hóa lòng người người cơn giận ghét.

Đề ý: Hai người gây hoặc đánh lộn nhau, nếu không có người thứ ba đứng ra can gián thì không hòa hiệp được (dầu hết giận cũng còn thẹn mặt) mà người thứ ba ấy là người lớn tuổi hoặc lớn phẩm mới can gián được. Tâm lý đạo đời vẫn thế.

Bổn phận của Đầu Tộc Đạo:

- Nên tránh những điều: Tài, Sắc, Tánh nóng nảy giận hờn.

- Nên làm những việc:

1. Giúp người, quên mình để làm nên cho người.
2. Thương người, ra công tận tâm lo giải khổ cho người.
3. Nhận định toàn cả gia đình Đạo hữu là gia đình mình.
4. Công việc của người Đạo hữu là công việc mình.
5. Vợ con của người Đạo hữu là em cháu mình.

Tức là phải hòa mình cùng cả Đạo hữu hiệp một để chung lo công việc của đời lẫn đạo. Đi hành đạo địa phương là một dịp để cho các em lập công và lập đức đó.

Chức sắc có sứ mạng thiêng liêng, cần trau dồi đức tánh và hằng xem Phương luyện kỹ đặng vào con đường thứ ba Đại Đạo, để rèn luyện tinh thần đạo đức, thực thi trách nhiệm.

TỔNG KẾT:

Chức sắc Đầu Tộc Đạo là người thay mặt Hội Thánh tại một địa phương, lãnh lĩnh giáo dân qui thiện, nên từ lời nói, cử chỉ đi đứng, đến hạnh nét tư cách cư xử của người Chức sắc, bổn phận của ĐTD là phải cố gắng ép mình trong khuôn viên luật pháp để nêu gương đạo đức cho xứng đáng là người thọ mạng lệnh nơi Hội Thánh.

Hồi chư vị Lễ Sanh Tân Đầu Tộc Đạo thân mến,

Phẩm vị thiêng liêng còn đợi chờ đón rước các em trở về cựu vị. Nếu các em giữ trọn trách nhiệm mình đúng y Tân Pháp Đạo, trở nên người xứng phận giáo đạo tha phương thì: Muôn năm sử đạo nêu danh, ngàn thuở nhơn sanh ca tụng.

Cầu nguyện Đức Chí Tôn, Đức Phật Mẫu, các Đấng thiêng liêng ban ơn lành, khai mở trí huệ cho các em tinh thần minh mẫn, xác thịt đầy đủ an khang, ngày mai các em lên đường đến địa phương hành đạo đặng như ý muốn.

*Đời mến đức, Đạo thương tài,
Đức tài hiệp một, nhiều ngày lập công.*

Hội Thánh mong ước các em đi hành đạo được nhiều kết quả tốt. Nay lời.

Viết tại Văn phòng Lại Viện, ngày 30-1-Canh Tý (dl 26-2-1960)

Q. Thượng Thống Lại Viện
Giáo Sư NGỌC MỸ THANH
(ký tên đóng dấu)

Phụ Thống Lại Viện
Giáo Hữu NGỌC TỊNH THANH
(ký tên)